José Bleger (1922-1972), Arjantin Psikanaliz Derneği üyesi psikanalisttir. Çarlık Rusya'sından kaçan Alman asıllı Yahudi göçmen bir ailenin çocuğu olarak Ceres, Santa Fe eyaletinde doğmuştur. Rosario'da tıp ve psikiyatri eğitimi almış ve daha sonra Buenos Aires'e yerleşmiştir. Arjantin Psikanaliz Derneği üyesi psikanalisttir ve Arjantin'de psikanalizin önemli figürlerinden birisidir. Bunun yanı sıra Buenos Aires Üniversitesi'nde iyi bilinen, saygın bir psikoloji profesörüdür.

Psikanaliz ve psikoloji'ye olan ilgisine grup ilişkilerini, sosyal ve politik konuları dahil etmiştir. Hayatı boyunca pek çok yazı ve kitap kaleme almış, erken ölümünden sonra geliştirmekte olduğu pek çok taslak yazıyı arkasında bırakmıştır. Elinizdeki eseri dışındaki önemli kitapları arasında *Psicología de la Conducta* [Davranış Psikolojisi], *Psicohigiene y Psicología Institucional* [Psikohijyen ve Kurumsal Psikoloji] ve beş önemli makalesinin derlemesi olan *Temas de Psicología* [Psikoloji Temaları] bulunmaktadır.

Pek çok makalesinden bazıları şunlardır: *Psicoanálisis y Dialéctica Materialista* [Psikanaliz ve Diyalektik Materyalizm] kitabının bir bölümü olarak 1958'de yayımlanan psikanalitik ilk metni "La sesión psicoanalítica" [Psikanalitik seans]; "Psicopatía como deficit de la personificación" [Kişileşme eksikliği olarak psikopati]; "Simbiosis, Psicopatía y Manía" [Sembiyoz, psikopati ve mani]; "Schizophrenia, Autism, and Symbiosis" [Şizofreni, Otizm ve Sembiyoz] ve "Ambiguity" [Muğlaklık].

John Churcher, Manchester'da serbest çalışan bir psikanalisttir ve İngiliz Psikanaliz Derneği üyesidir. 2002 yılına kadar Manchester Üniversitesi Psikoloji Bölümü'nde öğretim görevlisi olarak çalışmıştır.

Leopoldo Bleger, Arjantin doğumludur ve 1976'dan beri Paris'te yaşamaktadır. Fransa Psikanaliz Derneği'nde formatör analist olan Bleger, Avrupa Psikanaliz Federasyonu Genel Sekreterliği görevini yürütmüştür (2012-2016).

PSİKANALİZ SEÇKİLERİ

SEMBİYOZ VE MUĞLAKLIK

Psikanalitik Bir İnceleme

JOSÉ BLEGER

Türkçesi: Aylin Deniz Ülkümen

Editör: John Churcher ve Leopoldo Bleger
R. Horacio Etchegoyen'in Önsözüyle

BAĞLAM

Bağlam Yayınları 516
Psikanaliz Seçkileri
ISBN 978-625-6538-10-8

Psikanaliz Seçkileri Yayın Yönetmeni: Ayça Gürdal Küey
Yayın Danışmanı: Elda Abrevaya
Kitap Editörü: Ayşenur Bay Aytekin
Son Okuma: Harika Yücel Engindeniz
Türkçesi: Aylin Deniz Ülkümen

José Bleger
Özgün adı: Symbiosis and Ambiguity / A Psychoanalytic Study
Sembiyoz ve Muğlaklık / Psikanalitik Bir İnceleme

İlk Basım İspanyolca: *Simbiosis y ambigüedad: estudio psicoanalítico*, Paidós, Buenos Aires, 1967
İlk İngilizce Basım: Routledge / The New Library of Psychoanalysis, 2013

© 2013 R. Horacio Etchegoyen, Önsöz;
John Churcher ve Leopoldo Bleger, seçkiler ve editoryal yazılar;
John Churcher, Leopoldo Bleger ve Susan Rogers, İngilizce'ye çeviri.
© 1967 Leopoldo Bleger ve Juana Bleger, özel bölümler.

Tüm hakları saklıdır. Bu kitabın hiçbir kısmı, fotokopi ve kayıt veya herhangi bir bilgi depolama ve geri çağırma sistemi de dahil olmak üzere bugün bilinen veya ileride icat edilebilecek elektronik, mekanik veya diğer gereçlerle yayıncının yazılı izni olmaksızın tekrar basılamaz, çoğaltılamaz, kullanılamaz.

Birinci Basım: Mayıs 2024
Kapak Tasarımı: Mehmet Ali Kalacı
Kapak Resmi: Odilon Redon, *The sleeping child,* 1916
Baskı: Umut Kağıtçılık Sanayi Ticaret Ltd. Şti.
Fatih Cad. Yüksek Sok. No: 11/1 Başakhan Merter/İstanbul

Yayınevi Sertifika Numarası: 44685
Matbaa Sertifika Numarası: 45162

BAĞLAM YAYINCILIK Meşrutiyet Cad. Avrupa Pasajı No. 8/25, Beyoğlu/İstanbul
(0212) 244 41 60 Tel-Faks: (0212) 243 17 27
Web: www.baglam.com e-mail: baglam@baglam.com

Psikanaliz Seçkileri İçin Sunuş

İstanbul Psikanaliz Derneği'nin yeni kitap dizisi olan "Psikanaliz Seçkileri"nin ilk kitabını sizlere sunmaktan onur duyuyoruz.

"Psikanaliz Seçkileri", klasik psikanaliz yapıtları kadar öncü psikanaliz metinleri ile de okuyucuyu buluşturmayı amaçlayarak yola çıkıyor. Buna ulaşabilmek için ortaklaşa çalışma ve dayanışma ilkelerini öne çıkarıyor. İstanbul Psikanaliz Derneği'nin bugüne dek yürüttüğü etkinlik ve yayınlarında sürekliliği sağlayan temel ilkelerinin; ekip çalışması, işbirliği ve birlikte düşünebilme becerisi olduğunu biliyoruz. Bu ilkelerin yeni kitap dizimizde de yol gösterici olacağına eminiz. Çeyrek yüzyıla dayanan yayıncılık deneyimimizin Türkçe Psikanaliz yayın dünyasına katkısını da arkamıza alarak oluşturduğumuz çerçevede yeniden yola çıkıyoruz. Yayımlamayı planladığımız yapıtları analitik kuram ve dil açısından özenli bir çalışma ile ele almayı amaçlıyoruz. Kitap dizimizin danışma kurulu, editörleri ve redaktörü ile oluşturduğumuz yapısının bunu sağlayabileceğini düşünüyoruz.

Bu ortak çalışmayı ve sürekliliği mümkün kılan Bağlam Yayınları'na "Psikanaliz Seçkileri"nin bütün kurulları olarak teşekkür ediyoruz.

"Psikanaliz Seçkileri", belirlediğimiz çerçevenin ilkelerine çok uygun bir örnekle yayın hayatına başlıyor: José Bleger'in *Sembiyoz ve Muğlaklık* adlı yapıtı formatör psikanalist Elda Abrevaya'nın yayın danışmanlığında, psikanalist Ayşenur Bay Aytekin'in editörlüğünde, psikanalist Harika Yücel Engindeniz'in son okuması ve Aylin Deniz Ülkümen'in incelikli çevirisi ile Türkçe'de gün yüzüne çıkıyor. Hem analitik kurama dayanan, hem de dile saygılı çok özenli bir ekip çalışması yürüten meslektaşlarımı içtenlikle kutluyorum.

"Psikanaliz Seçkileri" kitap dizimizin, ülkemiz yayıncılığında, ürünleriyle ve ardındaki süreçleriyle, umudu ve dayanışmayı artırması dileğiyle...

Psikanaliz Seçkileri Yayın Yönetmeni
Ayça Gürdal Küey

İçindekiler

Psikanaliz Seçkileri İçin Sunuş / Ayça Gürdal Küey 5

Türkçe Basıma Önsöz / Elda Abrevaya 11

Türkçe Çeviri Üzerine / Aylin Deniz Ülkümen - Ayşenur Bay Aytekin 15

Sunuş / R. Horacio Etchegoyen 19

İngilizce Basıma Giriş / Leopoldo Bleger - John Churcher 25

Kitabın günümüzde psikanalistler açısından kıymeti 25
Kitabın yazıldığı bağlam: 1950'lerde ve 1960'larda Arjantin psikanalizi 27
Kitabın yapısı ve bölümleri 28
Özet 30
Bu kitabın José Bleger'in diğer çalışmalarıyla ilişkisi 44
José Bleger'in psikanalitik hareketteki çalışmaları üzerine bir yorum 54
Elinizdeki çeviri üzerine 56
Editörlerin tercihleri 63

SEMBİYOZ VE MUĞLAKLIK / José Bleger 65

Önsöz 67

Birinci Kısım SEMBİYOZ ÜZERİNE 73

1 Bağımlılık ve Bağımsızlığın Yansıtma ve İçe Yansıtma Süreçleriyle Bağlantılı Olarak İncelenmesi 75

Hedef 75
Aktarımda otizm ve sembiyoz 76
Arka plan 76
Aktarım narsisizmi 78
Sembiyoz ve psikopatik eylem 80
Hastanın öyküsü 82

Bağımlılık - bağımsızlık 83
Özet 89
Tedavinin başlangıcı üzerine yorumlar 90
Tedavinin seyri 92
Mekânda parçalanma, disosiyasyon ve kontrol 94
Yeniden içe yansıtma ve bir "tampon" olarak beden 95
İçgörünün ortaya çıkışının bazı özellikleri 99
Özet ve sonuçlar 103

2 *Warrior's Rest*'te Sembiyoz 105

Sembiyoz ve nesne ilişkisinin doğası 107
Malzeme 113
Sembiyotik bağın şekillenmesi 114
Karşılaşma ve bastırılanın geri dönüşü 117
Depoyu kabul etme süreci 118
Özet 120
Sembiyotik bağın biçimlenmesi veya kurulması 121
Alay ve acıma 126
Metamorfoz 129
Sembiyotik ilişkinin getirdiği tehlikeler 132
Zaman 133
Cinsellik 134
Sembiyotik bağda denge 135
Sembiyozun akıbetleri 139
Yapışma ve dağılma 142
Nesne ilişkilerinin çeşitlendirilmesi yoluyla yapışık nesnenin parçalanması 144
Ayrılık 147
Sembiyozun ilerleyen seyrinin özeti 150
Sonsöz 155
Özet ve sonuçlar 155

3 Nesne İlişkisi Tarzları 157

4 Kişiliğin Psikotik Kısmının İncelenmesi 164

Giriş 164

Teknik sorunlar 171
Klinik malzemenin incelenmesi 185
Özet ve sonuçlar 261

İkinci Kısım MUĞLAKLIK ÜZERİNE 265

5 Psikanalitik Klinik Çalışmada Muğlaklık 267

Giriş 267
Muğlaklık kavramının ayrıştırılması 269
Muğlaklık ve diğer görüngüler 281
Muğlaklığın klinik tablosu ve yapısı 285
"Senkretik benliğin" tümgüçlülüğü 294
Geçiş görüngüleri 301
Çatışma ve ikilem 306
"Edimsel benlik" ve psikopatik kişilik 308
Eyleme vurmanın muğlaklığı 322
Düşünce 323
Otoriter kişilik 325
Sentez 326
Muğlaklık neden sürer? 327
Gerilemede muğlaklığın "köreltme" işlevi 336
Muğlaklık yazını üzerine yorumlar 339

6 Psikanalitik Çerçevenin Psikanalizi 353

Özet 370

Üçüncü Kısım EKLER 371

7 Çiftedeğerlilik ve Muğlaklık: Yazınsal Arka Plan 373

Bleuler 373
Freud'un eserlerinde muğlaklık 377
Freud'un eserlerinde ikiye bölünme 383
Freud'un eserlerinde çiftedeğerlilik 391
M. Klein ve R. Fairbairn 402
Diğer yazarların çalışmaları 413
Muğlaklık yazınındaki diğer çalışmalar 422

8 "İlkel Kelimelerin Zıt Anlamları" Üzerine Bir Yorum 425

9 Freud'un "Tekinsiz" Başlıklı Metninde Muğlaklık ve Senkretizm .. 433

Kaynakça 447

Dizin 473

Türkçe Basıma Önsöz

José Bleger'i Anglosakson dünyasına tanıtan önemli çalışması "Psycho-analysis of the psycho-analytic frame" 1967 yılında *International Journal of Psychoanalysis* dergisinde yayımlandı. Kısa bir süre sonra, José Bleger'in temel yapıtı *Simbiosis y Ambigüedad* (1967) Buenos Aires'te gün ışığını gördü. Fakat bu kitabın İngilizceye çevrilmesi ancak 2013 yılında, yani kırk altı sene sonra gerçekleşebildi. İngilizceye çevrilen kitabın önsözünü yazan R. Horacio Etchegoyen, bu uzun gecikme nedeniyle İngilizce konuşan okuyucuların Bleger'in yapıtını tanıma fırsatı olmadığını ifade etmiştir. Bleger'i "Latin Amerika psikanalizinin en berrak ve en orijinal düşünürlerinden biri olarak" nitelendirmiştir.[*] İngilizce baskının editörlerinden Leopoldo Bleger ve John Churcher da aynı soruna işaret etmişlerdir. Erken nesne ilişkilerine artan ilgiye rağmen Bleger'in yapıtı Avrupa'da ve Kuzey Amerika'da keşfedilememişti. Nitekim Thomas Ogden *The Primitive Edge of Experience* (1989) adlı kitabında otistik-bitişik konumu tartışırken, Esther Bick, Frances Tustin, Donald Meltzer'in yapıtlarına gönderme yaptığı halde, hiçbir şekilde Bleger'in sembiyotik nesne ilişkisine değinmemiştir çünkü bu bulgulardan haberdar değildi. İspanyol psikanalist Rafael Cruz Roche 1992 yılında *International Journal of Psychoanalysis*'e bir mektup yazarak Ogden'in otistik-bitişik konuma dair ileri sürdüğü savı otuz yıl önce Bleger'in ortaya attığını belirtmiş ve kitabın İngilizceye çevrilmesini talep etmiştir. Kitap 1977 yılında Portekizceye, 1981'de Fransızcaya, 1992'de de İtalyancaya çevrilerek yayımlanmıştır. R. Horacio Etchegoyen'in 1991 yılında yayımladığı *The Fundamentals of Psychoanalytic Technique* adlı kitabında, Bleger'in erken dönem ilişkilerine gönderme yaparak kuramını tartışması, Anglosakson

[*] R. Horacio Etchegoyen, Prologue, *Symbiosis and Ambiguity*, Londra, 2013, s. xii.

dünyasının kısmen de olsa Bleger'in kuramsal bakışına erişmesini sağlamıştır. 70'li yıllardan itibaren Fransız, Belçikalı ve İtalyan psikanalistler Bleger'in yapıtına ilgi duymaya başlamışlardır.

Kitabın İspanyolca dışında öteki dillere çevrilmesinin tarihçesini oluşturmaya çalışırken, aslında kitabın Türkçeye çevrilmesinin de ne denli anlamlı ve önemli olduğunu ortaya koymak istedim. Uzun yıllar Bleger'in temel yapıtı Latin Amerika'nın dışındaki analistler tarafından keşfedilememişti. Biz de Türkiye'de bu yapıtı Türkçe'ye çevirerek bu tarihçenin bir parçası haline gelmiş olduk.

José Bleger'e göre ruhsal yaşamın başlangıcını primitif bir ayrışmamışlık durumu nitelendirir. Bu durum otizm ve sembiyozun birlikte var olduğu bir yapıya karşılık gelir ve Melanie Klein'ın ortaya koyduğu paranoid-şizoid konumdan önce gelir. Öznenin kendi kimliğini ve gerçeklikle ilişkisini oluşturabilmesinin koşulu, bu ilkel ayrışmamışlık halinden çıkmaktır. Nitekim bu primitif ayrışmamış düzeyler yetişkinlikte kısmen çözüme kavuşurlar ve nevrotik örgütlenmelerde bile kişiliğin psikotik kısmı olarak muhafaza edilirler. Bu yüzden bu işleyiş tarzı hem analitik çerçevede hem de grupların ve kurumların yaşamında ve de toplumun bütününde geçerlidir. Bleger'in kuramsal bakışı ve klinik çalışması, özellikle psikotik ve sınır hastalarla olan analitik süreçlere ışık tutar. Bleger; Melanie Klein, Wilfred R. Bion, Herbert Rosenfeld ile diyalog halindedir. Margaret Mahler ve Harold Searles'in otistik ve sembiyotik ilişkilere ilişkin görüşlerine de yakın durur.

Bu kitaba önsöz yazarken, bir hayli çetrefilli ve karmaşık olan çeviri sürecine değinmemek mümkün değildir. Kitabın çevirmeni Aylin Ülkümen ve editörü Ayşenur Bay Aytekin ile birlikte sürdürdüğümüz ortak çalışma, arzu ve heyecanımızın eşlik ettiği entelektüel bir yolculuk oldu. Aylin Ülkümen'in çeviriyi yaptıktan sonra yolladığı metni Ayşenur Bay Aytekin İngilizce metne gönderme yaparak gözden geçiriyor, akabinde ben de İspanyolca metni göz önünde tutarak inceliyordum. Bu anlamda ortak çalışmamızın hedefi kavramları doğru bir şekilde anlamak ve çevirmekti. İngilizce metnin editörleri

olan John Churcher ve Leopoldo Bleger'in bu düzeyde deneyimlediği güçlükleri biz de yaşadık. Bu doğrultuda, çeviri kuramsal düzeyde yoğun bir yorumlama çabasından geçtiği için kavramların anlamları üzerinde bir hayli düşündük ve aramızda tartıştık. Kitabın en son okumasını yapan Harika Yücel Engindeniz de bu tartışmaya katıldı. Son olarak kitabı Psikanaliz Seçkileri'nin yayın yönetmeni Ayça Gürdal Küey gözden geçirdi. Bu anlamda bu kitap yoğun ve titiz bir ekip çalışmasını ortaya koymaktadır. Bağlam ekibi de bu çalışmanın vazgeçilmez bir halkasıdır. Bu geniş ekibin her bir üyesine şükranlarımı sunarım.

Elda Abrevaya
29 Ekim 2023

Türkçe Çeviri Üzerine

Türkçe psikanaliz yazınında şimdiye dek José Bleger'in çevrilen iki metni bulunuyordu: 1967 yılında *IJP*'de basılan "Psycho-analysis of the psycho-analytic frame" başlıklı metni *Çocuk Psikanalizi Yıllığı 2019* için çevrilmiş,[*] René Kaës editörlüğündeki 1987 tarihli *L'institution et les institutions: Études psychanalytiques* kitabında yer alan "Le groupe comme institution et le groupe dans les institutions" başlıklı metninin Türkçesi ise 2002 yılında *Bensizbiz: Topluluk Zihniyetinin Psikanalizi* başlıklı kitapta yer almıştı.[**] Bunların yanı sıra, Leopoldo Bleger'in "José Bleger'in psikanaliz hakkında düşüncesi" başlıklı metni daha önce *Uluslararası Psikanaliz Yıllığı 2018* için çevrilmişti.[***] Özgün yazılarda ise çalışmalarına yapılan nadir atıflar dışında Bleger'in kuramı üzerine kaleme alınmış olan az sayıda metin vardı. *Psikanaliz Yazıları*'nın yakın zamanda yayımlanan "Sembiyoz" başlıklı 47. sayısının[****] Bleger'in düşüncesine geniş yer vererek bu açığı biraz kapattığı söylenebilir.

Dolayısıyla bu kitabın çevirisinde pek çok kavramın ilk defa Türkçeleştirilmesi gerekti. Kitapta J. Bleger'in kendisine özgü şekillerde kullandığı veya terimleştirdiği kavramlar oldukça fazlaydı. Bunların Türkçeleştirilmesinde kendimize özgü bir yol benimsemeye çalıştık; kimi zaman önceki çevirilerden feyzalmakla birlikte, henüz dilimizde yerleşmediğini düşündüğümüz karşılıklardan bazılarını kullanmamayı tercih ettik. Yayına hazırlayan rolü gereği bu

---

[*] J. Bleger, "Psikanalitik Çerçevenin Psikanalizi", Çev. Dilara Demirpençe & Dilşad Koloğlugil Bingöl, *Çocuk Psikanalizi Yıllığı 2019*, Sfenks Kitap, İstanbul, 2019.

[**] J. Bleger, "Bir kurum olarak topluluk ve kurumlardaki topluluk", Çev. İro Kaplangı, *Bensizbiz: Topluluk Zihniyetinin Psikanalizi* Ed. Bella Habip içinde, İthaki Yayınları, İstanbul, 2002.

[***] L. Bleger, "José Bleger'in psikanaliz hakkında düşüncesi", Çev. Yücel Yılmaz & Bella Habip, *Uluslararası Psikanaliz Yıllığı 2018,* Ed. Nilüfer Erdem, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2018.

[****] Bkz. "Sembiyoz", *Psikanaliz Yazıları, 47,* Ed. Ayşenur Bay Aytekin, Bağlam Yayınları, İstanbul, 2023.

büyük oranda Elda Abrevaya'nın sorumluluk aldığı bir alan oldu. Bu kavramlara örnek olarak ayrıştırma, yapışık çekirdek ve yapışkan çekirdek konumunu (sırasıyla *discrimination, agglutinated nucleus, glischro-caric position*) gösterebiliriz. Bleger'in kuramsal araştırmasının izleğini sunan bu kitabın belirli kısımları -ve kavramları- ancak yolculuğun sonuna varınca açıklığa kavuştu, dolayısıyla da kitap tamamlandıktan sonra tekrar tekrar üzerine düşünüp gözden geçirmeyi gerektirdi.

Kitap boyunca, Türkçe çevirisi yayımlanmış olan eserlerden alıntıların geçtiği yerlerde bu çevirileri kullanmaya özen gösterdik. Freud'un eserlerinden yapılan alıntılarda olabildiğince Payel Yayınları'ndan çıkan çevirilere atıfta bulunduk. Günümüzde farklı şekillerde çevirdiğimiz kavramlar olduğunda metin içinde bunları köşeli parantez içinde italik olarak belirttik.[*] Türkçe çevirisi bulunmayan veya bulunsa dahi artık farklı şekillerde karşıladığımız kavramların fazlaca geçtiği veya anlam farklılığına sebep olan alıntıları ise baştan çevirdik. Türkçe çevirisine referans verilmeyen tüm alıntılar bu kitap için çevrilmiştir.

Kitabı özgün metninden değil, İngilizce çevirisinden çevirmenin belirli zorlukları oldu. Bu zorluklar Elda Abrevaya'nın İspanyolca aslından kitabı takip etmesi ile önemli ölçüde hafifletildi. Fakat çeviriye dair zorluklar bununla sınırlı kalmadı. Sözgelimi Freud'un eserlerinde kullandığı bazı Almanca terimlerin İspanyolca ve İngilizce karşılıkları arasındaki farklar sebebiyle, bunları Türkçeye çevirmek söz konusu olduğunda zaman zaman Almanca, İspanyolca, İngilizce ve Türkçe metinler arasında mekik dokumak gerekti. Kimi zaman İngilizce çeviri temel alındı, kimi zaman ise İspanyolca özgün metin takip edildi. Buna bir örnek olarak, İngilizce çeviride *idea* olarak karşılanan, oysa İspanyolca metinde *representación* olarak geçen Almanca *Vorstellung* kelimesi gösterilebilir. Biz, sadece İspanyolca'da *idea* olarak geçen yerlerde "fikir" karşılığını kullanıp, *representación* kelimesini ise Türkçede "temsil" ile karşılamayı seçtik. Bunun bir

[*] İtalikle yazılmayan köşeli parantezlerin tümü İngilizce'ye çevirenlere aittir. Türkçe çevirideki çevirmen ve editör notları ya dipnotta bu şekilde belirtilmiş ya da metnin içinde yukarıda belirtildiği gibi italik olarak yazılmıştır.

aksi örneği, Klein'ın *splitting* kavramının, İspanyolca metinde yer yer *clivaje* kelimesiyle, fakat özellikle Klein'ın metinlerinin İspanyolca çevirilerinden yapılan alıntılarda *disociación* kelimesiyle karşılanmış olmasıydı. Bu örneklerde de İngilizceye çevirenleri takip edip, Klein'ın özgün metinlerine sadık kalarak yerine göre "bölme" veya "bölünme" karşılıklarını kullanmayı tercih ettik ve sadece İngilizce metinde *dissociation* kavramının geçtiği yerlerde bunu "disosiyasyon" olarak çevirdik.[*] Bu durum, özellikle 7. Bölüm'de Freud'un eserlerinden yapılan alıntılar için de geçerli oldu. *Disociación* ve *clivaje* terimlerinin metin boyunca yer yer tutarsız bir şekilde kullanılmış olmasının getirdiği karmaşayı İngilizceye çevirenler gibi bizler de yaşayarak bu terimin çevirisinde İngilizce çeviriyi temel aldık. İki metin arasındaki farklılıklar terminolojiden kaynaklanmadığında (örneğin atlanan bir kelime veya hafif bir anlam farklılığı söz konusu olduğunda) ise İspanyolca özgün metne sadık kaldık.[**]

Bunların dışında, genel olarak Türkçe psikanaliz yazınında yerleşmiş olan karşılıkları kullanmakla birlikte zaman zaman bu metne özgü bazı değişiklikler yapmayı tercih ettik. Örneğin normalde akıl karışıklığı olarak çevrilebilen İngilizce *confusion* ifadesi (İspanyolcada *confusión*), İspanyolca ve İngilizcede özne ile nesne arasındaki kaynaşmaya (*fusion*) da işaret ettiği, fakat Türkçe karşılığı bu türden bir çağrışıma olanak vermediği için bu kitapta "konfüzyon" karşılığını kullanmayı yeğledik. Türkçe karşılığı aynı ölçüde yerleşmiş olmasa da felsefe yazınında "olgusal" olarak çevrilebilen *factic* ifadesini içeren *factic ego* kavramını (*yo fáctico*) ise İspanyolca metindeki eylem vurgusu sebebiyle "edimsel benlik" olarak çevirmekte karar kıldık.

Kimisi Bleger'e has olan bazı Latince kökenli terimler İngilizce çeviride aynı şekilde tutulmuş, bazısı daha önceki Türkçe çevirilerde de aynı şekilde korunmuştu. Bu kitabın çevirisinde bunları Türkçeleştirme umuduyla yeni karşılıklar ürettik. Örneğin *glischro-caric*

---

[*] Klein'ın eserlerinin İspanyolca çevirilerinde ve Bleger'in bu eserlerden yaptığı alıntılarda disosiyasyon (*disociación*) kelimesinin kullanılmasıyla ilgili bkz. İngilizce Basıma Giriş.

[**] Freud'dan yapılan alıntılardaki kelime tercihleri konusundaki yardımı için İlker Özyıldırım'a, özgün metindeki İspanyolca deyişlerle ilgili yardımı için İrem Temel'e teşekkür ederiz.

position için "yapışkan çekirdek konumu", *epileptoidia* için ise -şizoid durumlar karşılığını örnek alarak- "epileptoid durumlar" karşılıklarını tercih ettik. İngilizce çeviride hepsi yapışmaya gönderme yapan farklı terimler vardı (İngilizce Basıma Giriş kısmında geçen *adhesiveness* ve *glischroidia* terimleri ile kitabın ana metninde geçen *viscosity* [*viscosidad*], *agglutination* [*aglutinación*], *glischroid* [*glischroide*] terimleri gibi). Kimisi farklı kökenlerden gelen bu kelimeler arasındaki ayrımları Türkçeye yansıtmak mümkün olmadı ve hepsini yapışıklık üzerinden çevirerek, *agglutination* için yapışma, hem *adhesiveness* hem de *viscosity* için yapışkanlık, *glischroid* için yapışkan, *glischroidia* için yapışkan durumlar ve *agglutinated* için yapışık karşılıklarını kullandık. Yine Bleger'in kullandığı temel terimlerden biri olan *divalence* için ise, depresif konumdaki çiftedeğerlilikten farklı olarak paranoid-şizoid konumdaki kısmi nesnelere atıfta bulunduğu için iki değerlilik değil, ikiye bölünme karşılığını seçtik.

Bleger'in en bilinen metinlerinden, bu kitabın "Psikanalitik çerçevenin psikanalizi" başlıklı altıncı bölümünde geçen İspanyolca *encuadre* terimi, metnin *International Journal of Psychoanalysis*'deki ilk İngilizce basımında *frame*, bu kitabın İngilizce çevirisinde ile *setting* kelimesiyle karşılanmıştı. Biz bu ifadeyi yine Türkçe teamüle dayanarak "çerçeve" olarak çevirdik.

*

Bu önemli ve kendine has bir dile sahip eserin çevirisi bizler için öğretici olduğu kadar zorlu da oldu ve uzun bir zaman aldı. İngilizce metinde, kolayca anlaşılır olmayan ve muğlaklığını koruyan pek çok pasaj vardı. İspanyolca özgün metinde de aynı durumun söz konusu olduğunu göz önünde bulundurarak, bu oldukça çetrefilli kitabın çeviri sürecinde Türkçe çevirinin İngilizce çeviriden -ve İspanyolca özgün metinden- ne daha fazla ne de daha az muğlak olmasına olabildiğince özen gösterdik ve okuyucuların Bleger'in son derece özgün kuramıyla ve diliyle mümkün olduğunca dolayımsız bir şekilde tanışma fırsatına sahip olmasını umduk.

Aylin Deniz Ülkümen
Ayşenur Bay Aytekin

Sunuş

R. Horacio Etchegoyen

İngilizce konuşan okuyucuların, 1967 yılında *International Journal of Psychoanalysis*'de yayımlanan "Psycho-analysis of the psycho-analytic frame" [Psikanalitik çerçevenin psikanalizi] ile Silvano Arieti'nin editörlüğündeki *The World Biennial of Psychiatry and Psychotherapy*'nin ikinci cildinde "Ambiguity: A chapter of psychology and psychopathology" [Muğlaklık: Psikoloji ve psikopatoloji üzerine bir bölüm] başlığıyla yayımlanan katkı hariç, Latin Amerika psikanalizinin şüphesiz en kıvrak ve özgün düşünürlerinden olan José Bleger'in çalışmalarıyla temas etme fırsatı pek olmamıştır.

José Bleger, 1922'nin Kasım ayında Santa Fe'de (Arjantin) doğmuştur. Tıp eğitimini eşi Lily gibi Rosario Tıp Fakültesi'nde tamamlamıştır. Ardından 1947 yılında Santiago del Estero'ya taşınmışlardır. Eyaletin en yoksul şehirlerinden La Banda'da yaşamış, her ikisi de orada hekimlik yapmıştır. Lily daha çok jinekolojiye, José ise psikiyatriye ilgi duymuştur.

José burada seans odasına gelen sayısız nevrotik hastanın incelenmesinde ve psikoterapisinde sodyum pentotal kullanmaya başlamıştır. İnsan zihnine dair berrak anlayışı, bu deneyimden doğan 1952 basımlı ilk kitabı *Teoría y Práctica del Narcoanálisis*'te [Narkoanaliz Kuramı ve Pratiği] çoktan ortaya çıkmıştır bile.

Ciddi bir psikanaliz eğitimi almaya karar veren Blegerlerin her ikisi de bir süre Buenos Aires'e gidip geldikten sonra nihayetinde oraya yerleşmişlerdir. 1942'de kurulan *Asociación Psicoanalítica Argentina*'ya [Arjantin Psikanaliz Derneği] (APA) katılmışlardır. 1950'lerin sonunda üye olan José'nin kişisel gelişimi istikrarlı ve hızlı olmuştur.

Dönemin benim de aralarında olduğum pek çok genç klinisyeni gibi Bleger de Enrique J. Pichon Rivière'in olumlu etkisi altında kalmış ve zamanla onun en parlak takipçilerinden olmuştur. Bleger,